

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre . . . . . 5 ft — kr.
 Hat hónapra . . . . . 2 ft 50 kr.
 Három hónapra . . . . . 1 ft 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalványokkal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Negyhasásos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr., kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr-értendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A nyilttérben:
 minden negyhasásos garmod sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-íradák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díjkezdményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.
 — vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

I. Barsvármegye alispánjától.

Hirdetmény pályázatra.

A vármegyében rendszeresített III. (n-sallói) és IV. (szent-benedeki) uti biztosítási tisztnak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Az uti biztos javadalmazása: évi 400 ft fizetés és uti átalánya (a kir. kereskedelemügyi miniszter jóváhagyásának fenntartása mellett) kiépített közutnál kilométerenként 2 ft 60 kr, ki nem épített közutnál 1 ft 30 kr.

Az uti biztos az érvénylen álló szabályrendelet értelmében képességi vizsgát tenni tartozik, szolgálati viszonyait és hivatalos teendőit ugyanezen szabályrendelet állapítja meg.

Az uti biztos egy évi időtartamra ideiglenes minőségben neveztetik ki, egy év lefolyása után vagy véglegesítetik, vagy hivatalából elbocsátatják. — A véglegesített utibiztos nyugdíjképesége biztosítva van.

A kellőképen felszerelt kérvények hozzájárulása évi május hó 1-ig terjesztendő.

Ar.-Maróth 1891. április hó 10-én.

Alispán helyett: Raffy, főjegyző.

II. Léva város tanácsa

Értesítés.

A részletes kataszteri felmérés alapján készült és múlt 1890. évben a III. számú felügyelőség által helyszíneli új földadósorozati munkálatoknak telexkönyvi felvétele ellen, az 1885. évi XXII. t. cz. 5. §-a értelmében, az illető birtokosok felszólalásai élni jogosítva lévén, közhírré tétetik ezenel, miszerint ezen munkálatok a most folyó évi április 15-től a városház nagytermében közzemlőre kitétettek, — s azért Léva város területén minden egyes birtokos felhívatik, hogy saját birtokivét vizsgálja át, s felszólalását a tapasztalt sérelmek ellen 30 napon belül itt a városi előjárásnál adja elő, hogy ez azt, az erre szolgáló jegyzékbe bevezethesse.

Kelt Léván 1891. évi április 15-én.
 Sembery, főjegyző.

TÁRCZA.

Egy corpus delicti.

A vonat lármás zakatolással robbant előre.

Az a fiatal uracs, ki a kupé egyik szegletében egészen kényelmesen érezte magát, száját fütyülésre csuesorítva, unalmában a fagyos ablakon zongoráztatta ujjait, miközben azonban fél szemével lopva pislanthatott át vis-á-vis-jára, ki a másik szegletben ült.

A fiatal hölgy valóban szép jelenség volt, kinek láttára nem csoda, ha az ifjú utas szive ide-oda kezdett hajókázni. Derült homlokáról dus aranyzóke hajzata gondosan hátra volt fésülve és egy azurkék selem szalagoeska biztosította a hullámzó fürtöket a széjjelomlástól. Kissé fitos orrocskája meglepő érdekességet kölcsönzött amugy is pikans arcának, melynek hóhérségét még feltünőbbé és érdekesebbé varázsolta az a kis lencseszem nagyságu, fekete flastromka, mely divatosan és bizonyos műizléssel volt gömbölyded ajkaira illesztve.

Veszedelmes kis pontoska volt.
 — Nézd csak, nagymamáskám — szólt végre egy nagy pauza után a mellette ülő matronához, ki egy vaskos könyv olvasásában kereste szórakozását s föl se pillantott — mily gyönyörű szép tájkép; a zuzmarás fák, a vastag hólepel, mely a földet óvja a hidegtől, óh mily szép a természet e menyasszonyi öltözetben.

Vármegyei ut.

„Venio nunc ad fortissimum“. Ez a legnagyobb és ez a vármegyei ut. A vármegyei utból birunk legtöbbet, úgy, hogy azt mondhatjuk: csakis vármegyei utakkal birunk.

De ugyan mért is neveztetik s mondatik ez: megyei utnak? Tán a megye csinálta hajdan vagy most? Dehogyan; Isten ments! Hisz igaz, a mint a láng költő mondta: Jól csinálj paraszt az utat, hiszen a te lovad vontat! Nos, a vármegye most sem csinál utat, hanem rendeli és parancsolja, s éppen mert parancsolja, ő az ura az utnak.

Persze, hogy ez egészben véve és korlátlanul csak hajdan volt, mikor a vármegye mindenhatósága uralkodott; ma bizony a vármegye háttérbe szorul és nevéen kívül más hatalmat nem ad, parancsot annál kevesbbé, mert pénze nincs; mai világban pedig pénz a kor istene; a vármegyének maradt a régi neve, idegenek jövének és szakemberek, munkások, a munka s annak megoldása terére, ezek foglalják el a tért és a vármegye elbusul az idő viharos j'rása fölött s megy a munkára sokszor fájó szívvvel oda s arra, a hová s merre az idegenek rendelik.

Nem panaszkodik, nem kesereg a vármegye úgy, mint hajdanában, hanem hallgatja — mint régen neveztek a „tintanyalókat“ és megy rendelkezésük szerint a fájó munkára, azaz pardon, többé nem a munkára, hanem a munka árának, díjának fizetésére.

Régenten volt a vármegyékben a közgyűlés hatalommal bíró közeg, ma ezt pótolja a közigazgatási bizottság, ezen intézmény gyakorolja a vármegye nevében és helyett az adminisztrációt, csak hogy a vármegyének ehhez — egy részének választásán kívül — semmi befolyása, hatalma nincsen.

A közigazgatási bizottság — mint az a közutakról és vámokról 19. § ban

Itt szünet állt be.

A sarki uracs az angyali szózat hallatára egészen oda lett, szeméből a rögtönzött szerelem oly meleg sugarakat lövelt ki, hogy a fagyos ablakról is kezdtek a szép jégvirágok olvadozni . . .

A bájos naiva bizonyosan észrevette a hatást, a mit előidézett, mert hófehér kis arcát annyira ellepte a gyöngéd pir, hogy az egészéből csak pisze orrocskája látszott ki, ártatlan zavarát egy-két miniatűr kiadásu, fiuom köhintéssel iparkodott eltakarni.

De még jobban elrontotta vele. Az ifjú Don Juan is elpirult, mint a legszemérmetesebb leány és restelte a dolgot. Megkezdődött a szívek néma, de heves csatája.

A nagyma csöndes szunyókálással betűzött tovább könyvéből és sejtelve se volt arról a tusáról, mely garde des dames-i oldala mellett folyt.

A kupében még egy öreg ur is utazott, de neki a társaság nagyon unalmas lehetett, mert időközben szépen elaludt. A nagymama is, mint a mécs, melyben olaj nincs, kialvófélben pislogott . . . Oh pillanat és alkalom!

Hm! ejté ki a szót Balambér ur, mert így hívták őt, és számot vetve a bekövetkező eshetőségekkel, a lemondás kifejezése egy mély sóhajban tört elő szomorú kebléből.

A nagymama felpillantott, de nem az urfi szenvedő arcára, a konduktor lépett be e pillanatban az utasok jegyeit láttatni.

szól, teljesíti mindazt, a mit e törvényreá biz és kilencz pontban elősorol, mely pontok az utak csinálásának lényegét foglalják, s melyek szakértőleg az államépítészeti hivatal által kezeltenek.

„A vármegyei törvényhatóságok kötelesek az említett műszaki szolgálókat ellátó államépítészeti hivatalok személyi és dologi kiadásaihoz utalapjuk terhére aránylagosan hozzájárulni.“

A hozzájárulás mérvét a miniszter a közigazgatási bizottság meghallgatása után fogja meghatározni.

A törvénynek ezen rendelkezése, hogy nem a vármegye, hanem a közigazgatási bizottság határoz a hozzájárulás mérvét fölött, az utak rendelési s kezelési jogát a vármegyétől elvonta s habár ez a municipálistusnak nehezére válik, az kétségtelen, hogy az utak s közlekedésnek javára szolgálhat, mert az időt kiméli, az idő pedig mai világban pénz.

Megeyi utaink kivétel nélkül jók, s el kell ismernünk, hogy utaink helyreállítását a kir. mérnökség intézményének és szakszerű s buzgó eljárásának tulajdoníthatjuk.

Nem akarunk ezzel a vármegye gondoskodása s erélyéből bármit is levonni, de a tényt, hogy vármegyei utaink — melyek az abszolút időben immár járhatlanokká lőnek, — jó és biztos karba csak a kir. mérnökség felállításával jutottak, habár vármegyénk és szakközegei fáradhatlan munkával láttak hozzá, hogy ez utak disszoluézióját eltávolítsák s a közlekedést megkönnyítsék.

Hosszu és nagy időre volt szükség, míg az utakat helyre lehetett állítani, hanem végre mégis az igyekezet és szakértelem győzött.

No, hogy a vármegyei utak sorába vétettek itt-ott talán olyanok is, melyeknek más osztályban helyesebb helyök lehetett, nem akarjuk kétségbe

— Messze van-e még Pécs állomás? — kérde tőle a tisztes matrona oly hangon, mintha nem tetszenék neki már a hosszú ut.

— Még jó három órára, — választott a konduktor pártatlan illedelemmel és kótaszerűen berendezett emlékezőtehetségével gyors egymásutánban kezdé felsorolni a még közbeeső néhány állomást — Sásd, Mindszent, Abaliget az alaguttal, Bükkösd, Szt.-Lőrincz . . .

— Ah! És sötét lesz ott az alagut alatt? — kiáltott fel a leányka.

— Sötét bizony, kedves kisasszonyom, — jegyezte meg istenies félelemmel az utasok gondos öre, — csak aztán meg ne ijedjen attól a napfogyatkozástól.

— Oh, én nem félek, — ujongott a szép kiesike és egy sokat mondó pillantása egy kesergő szívet mentett meg a kalandok világától.

Balambér ur arcának fényes kerededsége volt rá a válasz.

A konduktor kilyuggatá harapós ollójával a jegyeket és eltávozóék, a nagymama pedig visszadől kényelmes helyére abban a boldog reményben, hogy még 3 óráig almodhatik sok szépet istenes könyvéből.

A vonat azalatt repülő gyorsasággal iramodott tovább (köztudomásu dolog), sürün hagyta el háta megett a méla örházakat; a fák, a táviróoszlopok ezikázva surrantak el az ablakon kitekintő szem előtt.

Végre egy hatalmas fütytyel, mintha lelkét akárná kiadni, meglasztá lépteit, a nehéz füstfelhők gomolyogva rebbentek el a hideg levegőben, a tajtékzó masina, mint

vonni, ez bármiképp vitassuk is, vélemény dolga; ma a legfontosabb vasut, holnapra fontosságát elvesztheti és viszont; annyi bizonyos, hogy minden jó és közlekedhető ut megnyeri a maga közönségét és kárba sohasem vesz és minél több és jobb utakkal bir valamelyik vidék, annál képesebbé válik a közjóléthez hozzájárulni, már pedig az utaknak az a legfőbb feladatjuk, hogy hasznára váljanak a közönségnek.

Nem is lehet gáncsolni az utnak felállítását s építését, hanem csak arra kell törekednünk a munkakiszábasánál s megalapításánál az osztóigazság nyervej alkalmazását, s nekünk vármegyei utainknál csak az a fájó neheztelésünk van, hogy a vármegyei utnak a városunkon átvonuló részének fenntartásához hozzá kell járulnunk, holott a vármegyei utadót fizetni — pedig nem kis mértékben — köteleztetünk, habár vármegyei utaink városunkat bizony kis mértékben érintik.

A férfi Euripides tragédiáiban.

— Irta: Csereji József. —

A női nem, főképp a mint azt Euripides rajzolta, nagyon alanti fokozatban áll a férfhoz viszonyítva a görög társadalomban, s ha papi tisztelet nem viselt, alig tett számot, még csak a római matrona erkölcsi hatalmával sem birt, annál kevesbbé volt egyenjogu, mint a keresztény családokban. A nő hűtlen marad előbbi családjához; férje kedvéért elhagyja az atyai házat, míg a férfi ösei tüzhelye mellett marad, hogy legyen a családi isteneknek és siroknak tisztelője. Az ókorban, nevezetesen a görögök-nél, a férfi minden; neki van egyedül joga, hatalma, s az anthrópos (ember) szó rendszeren egynek vétetik az anérrel (férfi), de képe sokban elült a jelenkor férfianak jellemétől. A kereszténység ugyanis lerontván a válaszfalakat ur és szolga között, mindenkinek megnyitotta az utat az érdemek szerzésére; a görög férfit ellenben a születés teszi emberré, szabad polgárrá, ennek

a kifáradt paripa, zihálva ügetett neki a meredek hegynek, hogy — átbujjék alatta.

— Az alagut! — ejté ki zavartan Balambér ur és valószínűleg el is pirult bele, de a koromsötétben, mely e pillanatban a kupé minden részét betölté, szerencséjére nem lehetett észrevenni.

A kis pincsi kutya, mely a kisasszony ülésén eddig nem adott életjelt magáról, a sötétség beálltára vékony hangjával nagyokat csahintott és hangos szórakozása kiragadta Morpheus jótékony karjaiból a harmadik sarokban ülő öreg urat is, kinek visszhangot keltő ásitásai kellemesen vegyültek bele a kis pincsi csattanó ugatásába.

Napfogyatkozás, egy elorus hangjai mellett.

Végre szürkülni kezdett a kupé látóhatára és egy pillanat múlva kisurrant a vonat a hegy gyomrából.

Ismét beözönlött a világosság egész teljében.

Egy önkéntelen ah! az utasok ajakán jelezte a felocsudást a meglepetésből.

Mindnyáján kitekintettek a vidék új panorámájára, csak Balambér ur szemei jártak körül a kupében gyanakvó arcizmomokat szimatolva.

Szemei csak futólag érinték a matrona arcát, ki közömbösen látszott viszonzni tekintetét.

Valami türkésző volt azonban a tisztes hölgy szemeiben, mely fokoként erősebb kifejezést nyert. Majd az urfira nézett, majd a leánykára, mintha keresne rajta valamit.

megfelelőleg világnézete, lelki irányzata is más, s ilyen alapon a szocializmus Görögország államaiban lehetetlen.

Ha Euripidesnek eszménye a férfiról nem is felel meg minden ízében a valónak, eszméletét reflexióiban legalább ideált állított a költő lazult kora elé, mikor az erkölcs sulypontja már megingott, s vezérelvekre annyira szüksége volt a helyes utról lesiklott tömegnek, hogy ilyen példákra tekintve törekedjék az általa rajzolt férfi erkölcsi képe után, ébresztője legyen, mint az ünnepre hívó herold szava, hogy megtisztuljon a köznapiság szennyétől s emelkedettségbe törekedjék, bár elérhetetlen eszmény után. Ezért mondja a Heraklidákban: Fáradságon keresztül lépdel az erény.

Vagy ne szülessék, vagy derék szüőktől és gazdag házból, mondja a kar Andromachében, mert a jeles férfiak nemzedékét az idő el nem törli, erényök sirjok felett is világít. Derék atyának jeles nemzedéke van, de a silányak is atyjokra ütöttek; a nemes szülőknek erénye visszatükröződik gyermekeikben, s előbbvaló a gazdagok nemzedéke. És bár elismeri, hogy a jó atyától rossz fiu és viszont a rossztól jó is származhatik, egészben véve abban sarkallik ítélete, hogy legszebb tiszteletajándék a gyermeknek, ha derek, jó atyától származik.

Ez a Solon előtti kor hangja. Solon, Homeros és Sokrates között Görögországnak legnagyobb embere; alkotmányában a születésen kívül az egyedre is kötelességeket ró, utat nyit öntevékenység által az érdemek szervezésére. Ez a gondolat van kifejezve Hekabében, hol a kar jeles tulajdonságnak mondja ugyan, ha valaki nemes szülőtől származik, de a nemességnél többre becsülendő a méltóan viselt név. A eles atyától származott annak nemes erkölcsét is öröklő, a nemes érzelmeket nem gyűlölik az istenek, míg a tömeget az élet terhei nyonják. Ezen alaphangulat mellett, ha egyszerű erkölcsökben nevelkedett a férfi, mint Achilleus a bölcs Cheirónnál, engedelmes a király iránt, ha az helyes uton vezérli népét, s mint okos ember, életét mindenütt jobbnak találja, mint a halált.

A származására büszke görög embernek egész valóján férfias önérték ömlik el. Nem tulajdona az alázatosság, mely érdemeit eltakarva, keresztény felfogás szerint a földet siralom-völgyének, az életet zarándoklásnak tekint, az égre néz s onnan reméli jutalmát: a görög embernek a földön, a görög államban kell célját elérnie és sehol másutt, hazájában teljes öntudatával bír férfiu erejének, polgári jogainak. Azért önértéke a férfit néha vakmerőségre ragadja. Merni kell, sikerüljön az, vagy ne, mondja

Balambér ur vészes felhőket látott tornyosulni, és fejét vakargatta, a leánya hasonló érzelmektől indítva izgatottságában fortissimo billentyűzött ujjával a szegény pincsi fülein.

A helyzet már kinossá vált, a nagymama kezdett félelmes lenni és Balambér ur már messziről dörgést is hallott.

Egyszerre azonban a vonat fűtyült és megállt.

— Abaliget! hangzott a „mehett“ jótékony ajkáról.

A nagymama gondolt egyet, fölkel és szigorú arca intett leányának, ki összeszedve többrendbeli skatulyáit és a pincsit, szólanul követte a matronát.

Kiszálltak.

Balambér ur nagyot lélekzett, konstatalván, hogy a vészes felhő elvonult feje fölött. Meg nem állhatta azonban, hogy utánuk ne nézzen, és kinyitván az ablakot, látta, hogy nem az állomásra térnek, csak más — kupéba.

Olyan lett, minő ki hosszú álomból ébredett fel és kezdett tűnődni az előtte megfoghatatlan eset fölött, legalább ezt látszott mutatni az a kétkedő tekintet, melyet utitársára vetett.

— Vajjon mi lelte az urnót — szólalt meg végre egy kis szünet mulva — avagy léteznek az emberek között macskaszeműek, kik a sötétben látnak?

Ez utóbbi szavakat igen halkan mondá.

— Azt nem tudom, — mondá a jókedvű utas de az asszonyok között sokan akadnak, kik a világosban jól meglátják a corpus deliktit.

És jóízűt nevetett.

Balambér ur ajkához kapott.

Megfoghatatlan dolog, az a bizonyos kis flastromka az ő ajkán volt . . .

Horváth Andor.

Hekabe. Polymestornak jobban fáj kívájt szeménél letiprított férfiúi önértéke, hogy egy alábbvaló, egy rabnő, Hekabe, boszulta meg magát rajta.

Nem kevésbé gyűlöli a nemes ember a boszu elmentését, a hízeltést is. Az önérték tulkapásaitól és a haragtól tartózkodik, a lélek nyugalma illik a bölcs férfihoz, s átok van mondva az emberi erőn felültető daczra. Kapaneust, ki göggyében Zeusz villáma is megveti, érje a villámok égő tüze; ez az, mi lesújtja az emberfeletti dölyföt, Zeusz büntetője az erején felülemelkedő dacznak. A sóphrosüné (okosság) a nagy hellén erény, mely óvakodik a gögösségtől, másokkal szemben az előtörő akaratot elnyomva, tudja azt korlátozni. Egy van, a mi még az isteneket is leveri a sors (tűché), ez uralkodik isten és ember fölött, mondja maga Athene, engedni kell tehát a sorsnak.

Nem tévesztendő össze ezen delezegséggel a szemérmesség és a seplőtlen kebel tiszta öntudata, mint ez az erős Achilleusban nyilvánul, ki férfihoz illetlennek tartja nővel társalogni. Hasonló ehhez az amazon fiának, a szerelmet megvető és az orphikusok módjára növényi eledellekkel táplálkozó Hippolytosnak nyilatkozata: Itt nincs ember, ki mint én, fedhete lenne volna; mert tudom az istenek iránti kellő tiszteletet, barátomat szeretem, ki ártani nem szándékozik, rosszal nem fenyeget s aljasan meg nem torol. Minden jóérmű ember szemérem-érzethez szokott, és elérhetetlen azon ima, melyet a szűz Hippolytos ajkai rebegnek, mikor Artemis képet koszoruzza meg a rét virágaival, hol még nem járt a pásztor nyájával, vas le nem tarolta, csak a méh (a lélek, schol) zsong a tavasz virágai felett, tisztaság (aidós) öntözi a csermely harmatával. Csak a természet seplőtlen gyermekének szabad itt virágot szedni, távol maradjon tőle a gonosz.

(Folyt. köv.)

Felhívás Léva város iparosaihoz.

A lévai ipariskola bizottsága a felügyelete alatt álló iparostanoncok iskolájában a törvény által előírt elméleti vizsgálatokon kívül a nm. vall. és közokt. miniszternek 1885. évi decz. 5-én kiadott 7472. sz. a. kelt rendelete értelmében a folyó tanév végén is munkakiállítást rendez.

Ezen munkakiállítás sikere érdekében kötelességemnek tartom az iparos urakat a lévai iparos tanoncok munkakiállításának szervezeti szabályzatával megismertetni.

1. §. A kiállítás célja, egyrészt, hogy az ipartanúgyet, mely még városunkban is a kezdet nehézségeivel küzd, megkedveltesse; másrészt, hogy az iparostanulók gyakorlati képzettségének bemutatására alkalmas nyújtson, hogy egy a szabad verseny hatása mellett a tanoncokban a munkaképzés és haladás iránt való törekvés felébredjen, és

Agguló eperfánk . . .

*Agguló eperfánk zuzmaráját vázza,
Megsuhog a szélben jégsapós szakállá . . .
Várj, véa fa, majd jó a tavasz száz virággal,
Főlesng a bimbódat kicsaló madárdal.*

*Vonaglik a szívem, e sebzett malárka;
Olyan kihalt, üres, olyan beteg árca.
Ne zakatolj szívem, miért az a panasz?
. . . Behintí virággal síromat a tavasz.*

Doktor Ferencz.

A haláltáncz.

A menyasszony majdnem sirva fakadt, mikor a vőlegénye felvette a poharat, hogy egy más leány egészségére igyék.

— Kettőnk egészségére rózsám. Iszol-e te is?

— Adja.

És felhajtotta a maradékot egy csep-pig. Megrázkódott tőle, aztán csendesen rebegte:

— Isten bocsássa meg a bűnömöt.

— Hej! Ácsi! Azt a szárazfűdba a lelket! Hát a Révész Jancsi nótáját. Meg kell azt nézni, mikor a vőlegény tánczol. Juczikám, lelkem!

Judit megborzadt a részeg embertől, de nem vonakodott a tánczról.

— Soh' se lesz hajnal! Adjon Isten minden legénynek igazszívű szeretőt. Olyan, mint nekem adott volna, ha . . . De keserű volt a borod, lelkem.

— Keserű volt, ugy-e? Mi az a keserűség az én szívemnek keserűségéhez képest? Hát azt hiszi kelmed, hogy Somogyi

végre, hogy az elméletileg kellőleg előkészített iparostanoncok mint gyakorlatilag is minél képzetlenebb segédek szaporítsák az iparos osztályt.

2. §. A munkakiállítás a tanévet záró közvizsgálatok idején tartatik meg.

3. §. A kiállításnál mindazon iparostanoncok kötelesek résztvenni, kik tanoncidejükből már egy évet betöltöttek. Nem zárja ki azonban az ipariskolai bizottság az első éves tanoncokat, sőt azon segédeket sem, kik ezen iskolai éven belül felszabadítva lettek, a munkakiállításban való részvételtől, ha azok kézügyességüket bemutatni óhajtják.

4. §. A kiállítás tárgyait képezik a kiállító gyakorlati munkakörének rendes tárgyát képező munkák- és az iparostanulónak a tanév alatt készített rajzai és egyéb dolgozatai. A kiállított munkák a kiállítás berekesztése után visszaadtnak.

5. §. A kiállítást az ipariskolai bizottság és a tantestület tagjain kívül még az iparosok köréből megválasztott szakértők rendezik.

6. §. A kiállítandó tárgy az ipariskolai igazgatónál legkésőbb aprilis hó 30-ig bejelentendő, hogy a munka elkészítésének ellenőrzéséről gondoskodhassék.

7. §. A kiállításnál kitüntetettek jutalomban részesülnek. A jutalom áll: a) aránylagos pénzdíjakból. b) dicsérő oklevélből.

8. §. A jutalmak kiosztása az ipariskolai bizottság, a tanítótestület és az ügy iránt érdeklődő közönség jelenlétében ünnepélyesen történik.

9. §. A jutalmak és a kiállítás költségei fedeztetni fognak: Léva város tanácsa által az e célra előirányzott pénzüsszezből és a kiállítás alkalmával befolyt jótékony adakozásokból.

10. §. A kiállító és a kitüntetések teljes és hiteles jegyzéke, ugy szintén a kiállítás bevételei és kiadásairól szóló részletes kimutatás a tanév végén az igazgató által szerkesztett ipariskolai értesítőben fog közzététetni.

Hogy ezen munkakiállításához kötött várakozásunk megvalósuljon, ehhez az igen tisztelt iparos urak ügybuzgó közreműködése igényeltetik; önk kezébe van ugyan is letéve részben munkakiállításunk sorsa, mert az iskola minden fáradozása, a tanonc összes jóakarata hajótörést fog szenvedni, ha ezekhez nem járul az iparos meleg ügyszerelete, buzgalma és támogatása.

Ugy hiszem, önk érdekében áll szerény kiállításunk jókaratukkal és ambíciójukkal résztvenni, mert a tanonc kitüntetése iparos gazdája érdemeit is gyarapítja.

Richter Ferencz,
iparisk. igazgató.

Budapest, 1891. aprilis 16-án.

— A magyar királyhimmusz. — Jókai szövege és a közönség. — A dugabádolt Baross-utca. — Új pénznemek. — Pengő és fillér. —

Az már igen régi dolog, hogy magyar királyhimmuszunk nincs. Vannak ugyan sok, sőt mondhatni igen sok buzafias nótáink és verseink, a régi kuruczvilágból számos históriás ének maradt reánk, de olyan himmuszunk, mint a németnek az ő „Gott erhalte“-ja, vagy mint az angol „God save the king“, nincsen. Pedig már innen-onnan

Judit az a leány, a kivel ugy lehet játszani, mint egy falevéllal? Hát az én szívemet clesőbban adják-e, mint másét? Keserű volt a borom, ugy-e? Pedig azokon a szép holdvilágos estéken, nem azt mondta-e, hogy az én kezemből még a mérget is meginná? A legény megtántorodott a tánczban. Szemei karikákat hánytak. Gonosz sejt'em szállotta meg lelkét. Oh! hát ez a közöny csak takarója volt annak az örült szenvedélynek, mi ennek a leálynak a szívében dult, mint pokolbeli vihar?!

— Te megmérgeztél? Mérget ittam a kettőnk egészségére. Mit tettél szerencsétlen?

Judit ellökte magától a tánczosát.

— Hát nem azt fogadtam-e, hogy együtt halunk meg? Ez volt a kendnek a haláltáncza. Igen. Mérget ivott a poharomból. Hallják-e násznagy uraim s te szép menyasszony?

A vendégek felé fordult.

— Ez a legény itt, ez az istentagadó, hűséget fogadott nekem. Esküjét nem tartotta meg. Megesalt. Elvett egy másikat a gazdagságáért.

De már ekkor sirva fakadt a menyasszony, mint a záporosó és az anyja keblére vetette magát.

— Ez a legény elhagyott, megcsalt. Kigunyolt. A kedves menyasszony nyoszlójának is meghitt, holott tudta jól, hogy valaha engem szeretett ez a legény. Nem látott senki a szívembe, csak az a jó Isten, de az se tudott rajtam segíteni. Ha nem tud, gondoltam magamban, hát segít az ördög. Mérget ittunk e pohárból. Halálos mérget. Ne szaladjanak doktorért. Hiába

kilencszáz éve, hogy szent István fejére tette a királyi koronát és megalapította a magyar királyságot. Olyan ének kell nekünk, mely a nemzet szívén-k összes hurjait rezgésbe hozza, olyan, mint a Rákóczy-induló, hogy ne akadjon egész országban csak egy is, a ki ne tudná.

Ezen akartak segíteni, mikor közzétették amaz ismeretes pályázatot a magyar királyhimmusz szövegének megírására. A jutalom ugyan elég csábító volt, hanem azért a pályázat meddő maradt. A pálmát megtarthatta a bizottság magának, mert nem akadt senki, a ki elvitte volna. Ekkor persze nem volt más mód, mint Jókaihoz fordulni, hogy lát írja meg ő a himmusz szövegét, aztán zenét majd csak csinál valaki hozzá. Természetes, hogy Jókai vissza nem utasíthatta a fölkérést és így született meg az a himmusz, melyet az összes napilapok hoztak.

Csak hogy már most az jutott a bizottság eszébe, hogy jó lesz megkérdezni a népet, mint a legilletékesebb bírálót, hogy vajjon tetszik-e neki Jókai himmusza, vagy nem, alkalmas-e arra, hogy egy egész nemzet imájává váljék? A lapok utján felhívták a közönséget, hogy nyilatkozzék a himmusz mellett vagy ellen. — Most olvashatjuk a lapokban a véleményeket. Általában véve igen eltérők a nézetek, mert hiszen quot caput, tot sententia. Abban mégis valamennyi kulminál, hogy Jókai szövegének nehézkes volta gátolja a könnyű, általános elterjedést, hogy a nép azt ugy, a mint van, sohasem fogná átvenni. Azután pedig legsúlyosabb hibaának számítják az, hogy az egész nem egyéb, mint a Gott erhaltenek reminiscenziája, szóval ez afféle hivatalos stílus, melyhez kiválóan tartania kell magát egy olyan írónak, ki a császár és király kegyet bírja. Hibát találnak abban is, hogy a költemény világpolgáriás színezetű, mert a királyt a népek atyjának nevezi s általánosságban sem említi, hogy tulajdonképen micsoda királynak a fejére is kéri az áldást. Ha az magyar királyhimmusz, akkor csak a magyar király fejét övezze a babérkoszorú. Valószínű tehát, hogy a költeményt nem tartják megfelelőnek és alkalmasnak a magyar nemzet királyhimmuszának.

Hanem bizony a fővárosi közmunkatanács sem tartotta a stáció-utczát alkalmasnak arra, hogy Baross-utczának keresztelje. Olyan szépen kicsínált dolog volt az már, hogy bizton hihette mindenkinek megvalósulását. Hanem hiába volt a szép terv. Barossnak bokros érdemei, a főváros és az ország felvirágoztatása érdekében tanúsított fáradozásai sem bírtak elég tekintéllyel s nem szolgálhattak indokul arra nézve, hogy egy utczát az ő nevével neveztessek el. A közmunkatanács azzal indokolja határozatát, hogy az utczák nem nevezhetők el élők nevével és így a közmunkák tanácsa nem járulhat a közgyűlés határozatához. A dolognak még nincs vége, mert folytatását, majonem minden gyűlésen halljuk a polgármesterekhez intézett interpellációk alakjában.

Jelenleg a pénzüczokon ismét arról beszélnek, hogy a mostani valutát új értékrendszer váltja fel. Hogy Weckerle pénzügyminiszter e tárgyra nézve már új törvényjavaslattal rendelkezik, melyet még az ideá szárdékozik bemutatni. Es igen valószínű, hogy a mostani ferintjaink helyett a frankot

való a fáradságuk. Nem segít mirajtunk senki e világon.

— Szerencsétlen? Mit tettél? Hörgött a legény.

A deli vőlegény végig terült a szoba közepén.

— Együtt megyünk a menyői bíró elébe. Oh te szép menyasszony, most neved hű, ha tudsz!

Az pedig szólni sem tudott. Judit pedig odament az édes anyjához, kit a konyhából hita el.

— Édes anyám! Bocsásson meg nekem. A mit tettem, ugy rendelte az Isten. Fektesse nekem a halotti ágyba. Tegyenek a porba, hanyjanak rám ölnyi földet.

— Ne sirasson engem soká, ugy se voltam én édes szülémnek igazszívű lánya, mert jobban szerettem ezt a legényt, mint áldott jó anyámat.

A feje szédült. Édes anyja karjába hanyatlott. Le se kellett fektetni, mert megállt a szive dobogása örökre. Fel se kellett öltöztetni, mert lakodalomra volt amugy is öltözve. Csak a virágos koporsóba kellett fektetni és letenni a porba, s rá hanylni az ölnyi földet.

Öregebb Révész János levehette a csengetyüket a lovairól, mert nem menyasszonyt, csak egy halott embert vitt hazá, a ki akkor halt meg, mikor a vőlegény-tánczot járta.

Kersék János.

(Vége.)

fogják behozni, melynek értéke negyven-krajezár a mi pénzünk szerint. A rajnai értékre, a márkára kevesebb figyelmet fordítanak, mert az nem olyan elterjedt, mint a frank. Tehát ismét váltóban fogunk beszélni, mint a régi jó időben.

Csak az a kérdés, hogy miként fogják nevezni ezen új pénznemet. Forintnak nem nevezhetik semmi esetre, mert az gyakori tévedésekre szolgáltatna okot. Egyik napilap — a Budapesti Hírlap — azt az életrevaló eszmét pendítette meg, hogy nevezzük azt pengőnek, a melyben száz fillér foglaltatik. Hiszen minden nemzet a maga nyelvén nevezi pénzét, mért ne tehetnénk meg mi. — Pengő amugy is jó hangzású a magyar fülnek, mért ne penghetne hát pengőben az ezüst meg az arany, ha ugyan pénz-piacunkon akkor is több nem lesz a papíros, a melyet a magyar ember nem méltat egy jó szóra.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Forinyák Gyula**, honvédegyalagsági altábornagy, főparancsnok-helyettes honvédségünk megszűlése céljából két napig városunkban időzött.

— **Léva város utcái** a múlt év őszén tartott városi közgyűlés alkalmával részben új elnevezést nyertek; a közgyűlés egyuttal azt is kimondotta, hogy minden utcának a neve táblákkal jelöltessék meg; ezen táblák már elkészültek és tegnapelőtt kezdték meg azoknak elhelyezését. Nagyon beszantja a szemet, hogy a táblák nem egyformák; azt hisszük, semmiféle költségkülönbötet nem tett volna, ha a táblákat egyenlőre öntetik.

— **Az új hercegprímás**. Az esztergomi hercegprímási szék betöltésére — mint hírlik — az illetékes helyen már megtörtént a megállapodás. E szerint Sino: utóda csakugyan Samassa József egri érsek lesz, a kinek helyébe egri érseknek Császka György szépei püspök jönné. Szépei püspökké Császka Károly gróf, esztergomi kanonok van kiszemelve.

— **Gróf Hunyady László** e hó 16-án Budapesten ebédet adott, a melyen — levelezőnk értesítése szerint — részt vettek: Szapáry Gyula gróf, miniszterelnök nejevel és menyasszony leányával, — Révay Simon báró, a menyasszony vőlegénye, Kazy János Barsvármegye főispánja és Dombay Vilmos vármegyének alispánja. Ebéd alatt a háziur melegen felköszöntvén a mátkapárt, a miniszterelnök leányát a barsiak barátságába ajánlotta. — Hiszszük is, hogy a szeretett ara megtalálja vármegyének kedves otthonát, mert közbecsülésnek örvendő vőlegényének szeretete mellett a barsiak legészintebb tisztelete fogja őt környezni.

— **Általános a panasz** némely háziulajdonos ellen, a kik napokon át nem söprik meg házuk előtt az aszfaltot. A főutcán járó-kelő nagy közönség, a mely egyéb sétahely hiányában egyenesen oda van utalva, — az illető háziurak részéről talán megérdemel annyira fáradságot, hogy naponként legalább egyszer tisztítsák le a házuk előtti járdát.

— **Hymen**. Adorján Sándor hírlapíró, a Nemzet szerkesztőségének belső tagja e hó 25-én tartja esküvőjét az armaróthi r. kath. templomban Lányi Gizella kisasszonnyal, dr. Lányi Benedek orvos kedves leányával. — Boldog megelégedés kísérje az új párt!

— **A léva-nyitra-lundenburgi vasút** érdekében a múlt napokban Nyitra a város-házán élénken látogatott értekezletet tartott az ottani kereskedővilág előkelői, melyen kimondták, hogy a közgazdasági és nemzeti szempontból egyaránt fontos vasútvonal érdekében minden lehető elkövetnek és kiküldöttek egy hat tagból álló küldöttséget, a mely a vármegye fő- és alispánját felkérte, hogy a nyitrai kereskedő és gazdaközönségre oly felette fontos vállalatot ezentul is támogassák. Ugy a főispán, mint az alispán, aki egyuttal a vármegyei közlekedési bizottságának elnöke, — megígérték ezen ügyben támogatásukat s mint levelezőnk írja, az alispán már a legközelebb ülésbe fogja hívni a vasúti bizottságot, hogy a régóta vájudo ügy valahára megoldás elé vitessék. — Örömmel vesszük tudomást ezen városunkat is a legközelebből érdeklő vasúti ügy újabb és erélyes mozgalmáról és hisszük, hogy Nyitra vármegyével vállaltan sikerülni is fog annak létesítése.

— **Női kereskedelmi tanfolyam**. Császka Albin gróf rendeletet bocsátott ki a női kereskedelmi tanfolyamok szervezete tárgyában. Ezen női kereskedelmi tanfolyamnak az a feladata, hogy a nőket alsófokú kereskedelmi foglalkozásokra előkészítse. A tanfolyamok az alsófokú kereskedelmi iskolákkal lépnek párhuzamba. A tanfolyamok oly leány-növendékek vétetnek fel, akik a polgári vagy felsőbb leányiskola 4 osztályát vagy a felső népiskolát legalább elégséges eredménnyel végezték és 18 évesnél nem idősebbek. De felvehetőek olyan leányok is, akik felvételi vizsgálaton igazolják, hogy kellő előképzettségük van a tanfolyam sikeres elvégzéséhez; sőt figyelemreméltó esetekben a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével 18 évesnél idősebb

nők is felvétetnek. A tanítás október 1-én kezdődik és tart június hó elejéig, a mikor a vizsgálatok lesznek. Akik sikerrel bevették a tanfolyamot, elbocsátó bizonyítványt kapnak.

— **Eljegyzés**. — Schweiger Lajos, megyei hivatalnok Aranyos Maróton f. hó 12-én váltott jegyet Tóth Irénke kisasszonnyal, kis-kéret Tóth Lajos és Tóth, szül. Császka J. Sároha kedves leányával.

— **Tanulmányi verseny**. Gróf Császka Albin közoktatásügyi miniszter tanu mány versenyeket szándékozik rendezni a tanulók buzgalmanak fejlesztésére. A versenyre azokat a tanulókat fogják bocsátani, kik érettségi vizsgálatukat kitüntetéssel tették le. A győztesek nemesek füllő kitiüntetésben fognak részesülni, hanem 3—400 frtos ösztöndíjat kapnak egyeteni tanulmányaik egész idejére. Egyelőre csak a fővárosban, később azonban az ország más nagyobb helyein is fognak ily versenyeket tartani.

— **Eljegyzés**. Riedl Zoltán, a lévai uradalom ispánja, e hó 12-én váltott jegyet Léván, Makacs Mariska kisasszonnyal, Makacs István lévai birtokos kedves leányával.

— **Gyilkosság a templomban**. Vázott e hó 17-én a székesegyházban egy rögeszmében szenvedő Csermák Antal nevű eszmadia forgópisztolyból négyszer rálőtt az oltárnál miséző Kanda István kanonokra, a kit három golyó is talált, de sebei nem veszélyesek. Az ötödik golyót Csermák nem lokába lötte és halva terült el az oltár előtt.

— **Őszi napsugár**. — Soltz gróf tábornok, főhadsegéd a napokban vezet oltárhoz özv. Preyer Károlyné asszonyt, ki egy év előtt meghalt férjével aranylakodalmát is megünnepelte. — A boldog menyasszony nem megy üres kézzel a nemes grófhhoz, koronáját 7 millió forint vagyonával teszi fényesebbé.

— **Hontvármegye közgyűlésén** az alispáni jelentés igen élesen nyilatkozott a bakabányai ev. felekezeti iskolák pánszlávságáról; remélhetőleg az ügy nem marad a pusztá sopánkodásnál, mert Mailáth István elnökléte alatt egy bizottság lett kiküldve a nevezett iskolák megvizsgálására.

— **Ügetőverseny Érsekújvárott**. A nyitra- és bars megyei gazdasági egyesületek által rendezett s f. évi május 3—4 én megtartandó érsekújvári nemzetközi nagy lövésár ügetőverseny rendező bizottsága a következőleg alakított meg: elnök Jankovics Aladár, tagok Bartalovits Árpád, Klein Jakab, Klein Lajos, Klobusiczky János, Majláth Ferenc, herceg Odescalchy Livius és herceg Odescalchy Géza. Az ügetőversenyre bejelentések Érsekújvár város kapitányi hivatala által a verseny napjának május 3-ának d. u. 1 óráig bármikor elfogadhatnak. Ezen gyorsan fejlődő lövésárra számos külföldi vevő fog megjelenni, minélfogva a tenyésztekre nézve igen jók a kilátások.

— **Pánszlávok erőlködése**. A dunán-inneni ev. egyházkerületi gyűlésen, a mely e héten Pozsonyban lett megtartva, felülkerekedtek a tótok a hazafias elemek fölé. Tiltakoztak a közoktatásügyi miniszternek ama rendelete ellen, hogy az anyakönyveket magyarul vezessék. A többségben levő pánszláv elemek határozatilag kimondták, hogy az őszön tartandó zsinatra képviselőket nem küldenek. A kisebbség azonban kijelentette, hogy résztvesz a zsinaton, a melyre Baltik püspök is elmegy.

— **RÖVID HIREK**. — **A szabadságharc-muzeum** létesítését tervezik Aradon, a melyben a nemzet függetlenségű harcával vonatkozásban álló ereklyék nyernének elhelyezést. — **A felsővidéki tótok** által tervezett töréc-szent-mártoni tót nyelvű főgimnázium alapítására eddig már 50,000 frtot gyűjtöttek össze. — **A regále**. A regále megváltási összeget a pénzügyminiszterium már megállapította, minthogy az igénytárgyalásokat — 22 község kivételével — már befejezték. Magyarországra a megállapítás sze int 228 1/2 millió, Horvátországra pedig 16 1/2 millió esik. — **A vasárnapi munkaszünet**. A hivatalos lap e héten közölte az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló törvényt a szentesítési záradékkal. Az új törvény július 14-étől lesz közelező. — **Egyiptomi szivarkák** elnevezéssel május 1-től fogva új szivarka-speciális kerül forgalomba s a 25 darabot tartalmazó csomag ára 90 kr lesz. — **A fényképészetről** egy miniszteri leirat kimondotta, hogy az nem ipari foglalkozás, hanem olyan művészeti ág, mely a szerzői jogról szóló törvény alá esik. — **Lipót** beiga királyról azt a hírt hozzák a lapok, hogy ma egy hete agyszélhűdés érte. — **Bulgáriában** ujjászervezik a bolgár rendőrséget s e célból több magyar embert fognak alkalmazni. — **Orth Jánosról** azt írják, hogy az eltűnt főherceg egyáltalában nem is hajózott La Plata vészedelemes vizein, hanem Észak-Amerikában él csendes elvonultságban. — **A zsidók ellen** az orosz kormány újabb kemény rendeletet bocsát ki, mely megvonja tőlük a telepedés jogát bizonyos kerületeken belül; a földbirtokosok két év alatt kötelesek eladni birtokukat. — **A francia kormány** is indul a magyar példa után és már legközelebb életbe lépteti a zóna-tarifát. — **A kereskedelmi miniszter** közelebbi rendeletet bocsát ki a német szövegű kereskedő levelek és számlák ügyében.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

Gyógyíthatatlan baj. Egy igen ismert orvost, ki kedélyességéről volt nevezetes, valami főrangú hölgyelőz hívták. — Nos, hogy éri magát, kedves asszonyom? — Én bárone vagyok! válaszol a nő esipősen. — Oh, azt igen sajnálom, de ebből a bajból ki nem gyógyíthatom.

Orvoság. — Mórész, kelj fel! — külfögeti a vén zsidó álmosszűzök fiát. — Thodol, hogy a kfi khorán kel, aranyat meghóllál! — Mutasd meg előbb az arany, azthán khelek fel.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági helyzetünk.

Magyarország közgazdasági helyzetében nevezetes fordulat állott be az utóbbi időben. Még nem olyan hosszú ideje annak, hogy a világpiac hatalmas tényezői között Magyarország csak másodrendű szerepet játszott és daczára egyes gazdasági czikkei páratlan kelendőségének, mégis alig számottevő helyet foglalt el a világgazdaság hatalmasai között.

A helyzet azonban már jobbra kezd fordulni és a szegényletes állapot, mely nemzeti és kulturális fejlődésünkre oly bémítólag hatott, egyre jobban tűnedezik azal a lendülettel szemben, melynek az állami kedvezmények mellett iparunk az utóbbi időben indult.

A magyar ipar eme fejlődésének köszönhetjük azt az eredményt, hogy ma már egyenrangú tényezővé ismernek el bennünket a világpiac hatalmasai és hogy ipari czikkeinket már többé nem az utolsó sor padjára utalják, hanem, hogy elismerik versenyképességünket.

Ezt a megnyugtató tény nemcsak a mindennapi tapasztalat bizonyítja, de világos tanúságot tesznek róla konzulaink jelentései is, melyeknek hivatalos jellege csak növeli adataik megbízhatóságát.

Ezek a konzuli jelentések oly képet tárnak élénk Magyarország közgazdasági viszonyairól, mely valóban megelégedéssel töltheti el a honfiak keblét. Mert e jelentésekben ugyanis nem kevesebbről van szó, mint hogy Magyarország iparcikkei már a külföldön is kereslet tárgyát képezik és hogy a bevételi üzlet az utóbbi időben tetemesen megesapant, ami kétségtelen jele annak, hogy a hazai fogyasztó közönség, iparcikkeinket bezerzéséről már itthon is gondoskodhatik és hogy már többé a külföld gyártmányaira nem szorult.

A magyar ipar eme gyors föllendülése a gazdaközönséget is kiábrándította eddigi balhiedelméből és azok, kik eddig csupán elfogultságból azt hitték, hogy jó és olcsó gazdasági felszerelések csak külföldi gyárakból szerezhetők be, nézeteiket alaposan megváltoztatták ama fényes eredményekkel szemben, miket a magyar gazdasági gépipar fel tud mutatni.

Mert tagadhatlan, hogy a magyar gazdasági gépipar valóban oly virágzásnak indult, melyhez fogható az ipari szorgalomnak más terén alig található. De ez a virágzás főleg oly gyáraknak köszönhető, melyek miként az Elő magyar gazdasági gépipar részvénytársulat minden egyes kézziményével hathatós eszközt állít elő a külföldi verseny legyőzésére, annyira, hogy hazai gazdaközönségünk az idegen mellőzésével nagyrészt csak ezt a gyárat keresi föl megrendelésével.

Az, hogy az „Első magyar gazdasági gépipar részvénytársulat“ ezt az eredményt kivívhatta, főleg annak köszönhető, hogy készítményeit olcsóbban, de a mellet mégis jobb minőségben állítja elő és hogy tartósság tekintetében az általa alkotott gazdasági gépek vetekednek a külföldi drágább gyártmányokkal.

Meg vagyunk győződve, hogy a konzulok jelentései, melyekből oly sok tanulságot vonhatunk le összes gazdasági életünk fejlődésére, viszszhangot fognak kelteni a magyar gazdasági és ipari közönség körében is, hogy e két gazdasági tényező vállvetve fog majd törekedni egymás érdekében előmozdítására akként, hogy a gazdaközönség megrendeléseivel a magyar gyárpárt, ez utóbbi pedig megbízhatóbb, tartóssabb és olcsóbb gyártmányok szállítása által a gazda jólétét biztosíthassa.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet nyilvánítás.

I.
A lévai takarékpénztár Léva város tanácsához f. é. ápril 7-ről kelt átiratával a lévai ipariskola javára 100 frtot, — a városi szegényalap javára pedig 150 frtot küldött, mely kegyes és nemeslelkű adományért hálás köszönetet nyilvánítva, ez összeget nyugtatjuk.

Léván, 1891. évi április 11-én.

Polgármester helyett:

Sembery Béla,

tőjegyző.

II.

A lévai „Takarékpénztár“ részvénytársulat nemes szívé elhatározása folytán az 1890 évi üzleti tisztá jövedelmének köz- és jótékony czélokra szánt hányadából 25 frt adományban részesítette az óbarsi ö. tüzőoltó-egyesületet; midőn ezen jótéteményért az óbarsi ö. tüzőoltó-egylet nevében a leg-

mélyebb köszönetünket nyilvánítvánk, tisztelettel kérjük tekintetes szerkesztő urat, miként ezen nyilvános köszönetünket és az adomány felvételéről szóló nyugtatványunkat becses hírlapjában közölni méltóztatnék.

Nyugtatvány

huszont frtról, mely összeget alulírottak a lévai takarékpénztár tekintetes igazgatóságától, — miat az óbarsi ö. tüzőoltó-egylet részére megajánlott jótékony célú adományt köszönettel felvettük, elismerjük és nyugtatjuk.

Kelt Ó-Bars, 1891. apr. 7-én.

Paul Ferencz,

ő. t. egyl. parancsnok.

Maczko József,

ő. t. egyl. pénztárnok.

Ivicsics Pál,

ő. t. egyl. alparancsnok.

III.

A lévai „Takarék- és Hitelintézet“ tek. igazgatósága az 1890 ik évi mérlege alapján jótékony célú adományából a lévai önkéntes tüzőoltó egylet felségélyezésére 40 frtot adományozott, midőn ezen összeg felvételét ezennel nyugtatom, köszönetünk kifejezését ez uton van szeresém kifejezni.

Léván, 1891. év ápril hó 9-én.

Ehrenfeld Mór,

tüzőoltó egyl. pénztárnok.

IV.

A lévai takarékpénztár és a lévai tak. és hitelintézet tek. igazgatóságai a jótékony czélokra szánt összegből a lévai izraelita betegsegélyező és temetkezési egyesületnek 20—20 frtot adományoztak.

Midőn a nevezett egyesület az említett összegeknek átvételét ezennel nyugtatja, egyuttal kötelességének ismeri jelzett intézetek tek. igazgatóságainak ezen nemes szívi adományokért hálás köszönetét kifejezni.

Léva, 1891. ápril hó 10-én.

Friedmann Samu,

egyleti elnök.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Zenemű-Ujdonságok: zongorára. Eta-Mazur, Kővér Gézától 1 frt. Nines eserepes tanyám dal 60 kr. „Falun“ 10 eredeti magyar dal 1 frt 50 kr. Alkonyatkor 10 eredeti magyar dal 1 frt 50 kr. Pérelé Victoire „Paulus-Marsch“ 3 frt. Visávis polka française, Rozenczeveigtől 75 kr. Kaphatók vagy megrendelhetők Nyitrai és Társa könyvkereskedésben, Léván.

Fontos törvény az ipari és gyári alkalmazottak betegsegélyezéséről szóló s legközelebb életbe lépő törvény egy humá usz cél érdekében a kisiparosra, mint a gyárosra, valamint a kis- és nagykereskedőre részben új kötelezettségeket s nem jelentéktelen terheket ró. Már magában e kötelezettségek teljesítéséhez való pontatlanság is jelentékeny bírsággal büntetetik. E szempontból is szükséges tehát, hogy minden érdekelt illetékesen tisztoson megismerje e törvényt s annak rendelkezéseit. De különben is az érdekelteknek egy jó tanácsadó fonatán idő kell ahöz, hogy egyik vagy másik irányban való elhatározásuk előnyös vagy hátrányos mérlegeljék s hogy határozatuk keresztüviteléhez, esetleg a szervezéshez a kellő előkészületeket megtehessek s a szükséges tanácskozásokat megkezelhessék. Ezt jelentékeny előmozdítja a törvénynek most megjelent magyarosított kiadás, melyben Gelléri Mór, az orsz. iparogyesület titkára nemesak a miniszter, hanem a törvényhozás szakbizottságának in lokait is szakértelennel esportosította, sőt azokat saját magyarizó jegyzékével is kiégészítette. A magyarosított kiadás legészintebben Nyitrai és Társa könyvkereskedésben rendelhető meg; 50 krért.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt 80 kr. 9 frt — kr. Kétszeres 7 frt — kr. 7 frt 10 kr. Rozs 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Arpa 6 frt. — 6 frt 90 kr. Kukoricza 6 frt. 30 6 frt 50 kr. Bab 7 frt — kr. 7 frt 10 kr. Zab 7 frt — kr. 7 frt 30 kr. Lenese 6 frt — kr. — frt — kr. Köles 5 frt — kr. frt — kr.

Nyilttér.

I.

Egész selyem virágos Foulard t 1 frt 20 kr-tól 4 frt 65 kr per méter (körülbelül 450 különböző minta) vég és darabszáura portó és vammmentesen házhoz szállít Henneberg G. (es. és kir. udv. szállító) selyemgyári raktára Zürichben. Mintákkal forduló postával szolgál. Levelekre Svajczba 10 kr. bélyeg ragasztandó.

II.

Táncoktatás.

Alulírott a nagytekintetű közönségnek tudomására adja, miszerint a 1891. évi ápril hó 19-én általánosán kedvelt tánczenek, különösen a magyar nemzeti tánc, Noblesse négyes, magyar schottis, új parisi, spanyol és magyar solo tánc, és a testi magatartásban az O-oszán fogadó termében nyilvános tanfolyamot nyitottam. Bejegyzések ezen tanfolyamra szombatn, f. hó 18-tól naponként d. u. 4-től 5 óráig ugyanott elfogadhatnak.

Weiser Károly,

a kaposvári polg. leányiskola, az aradi, nyitrai, lévai, pozsonyi, egri nevelő-intézetek és a hamburgi es. és k. hadapród-iskola táncmestere.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 kr. kerül; helyszíni díjban — a mások megjelölése mellett — árcédulák minden egyszeri beiktatásáért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóczeg ad, ki levelbeli tulajkozására postabélyeg bekioldos mellett azonnal választ.

Bármily állás, széleskörű ismeret-séggel bíró megbízható személyek, kik igen előnyösen ismert

sorsjegy-társaságok

létrehozásához tagok szerzésével foglal-kozni akarnak, szép jövedelmet nyerhet-nek. — Ajánlatok intézendők a Magyar általános takarékpénztár részvénytársasághoz Budapesten. (57.) 3-1.

MARIACZELLI gyomorseppel

készítve BRADY, C. védangyalhoz elismert gyógyszerárban Kremsierben (Morvaország). Elismert külföldi gyógyszerész és élelmitel hátsú gyógyszer emésztesi za arak esetében. Csak a mellékelt védőjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétszeres) 70 kr. Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva. Gyógyszerárakban kapható.

3753/1890. tlkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság mint tlkvi Latóság közhírré teszi, hogy Gyurovics Márton garanszöllösi lakos végrehajtható Magyar József gr.-szöllösi lakos végrehajtást szenvedő elleni 210 ft tökéköv. és járulékal kielégítése iránti végrehajtási ügyében az árverést egy a végrehajtást szenvedő Magyar Józsefnek, valamint a társulajdonos kisk. Magyar Andrásnak a garanszöllösi 87. sz. tjkben A. I. 6. 7. rdz. alatt foglalt közös ingatlanokra 98 ftban, egy Magyar Józsefnek, valamint a társulajdonos kiskorn Magyar Andrásnak a garanszöllösi 183 sz. tjkben A + 1. rdz. alatt foglalt közös ingatlanokra 76 ftban, végre egy Magyar Józsefnek valamint a társulajdonos Bani szül. Debesár Márának a garanszöllösi 471. sz. tjkben A I. 1. rdz. alatt foglalt közös ingatlanokra és az ott épült 82-összezársi számú közös lakházukra 392 ftban ezemel megállapított kiküldötti árban elrendelte és hogy a fen-nebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi május hó 11-ik napján d. e. 10 órakor a Gr. Szöllös község bíró házá-nál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldötti áron alól is eladottnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ing. tanok becsírának 10%-át vagyis a garanszöllösi 87. sz. tjkben A I. 6. 7. rdz. a. foglalt egész ingatlan után 9 ft 80 krt az ugyanottani 183. sz. tjkben A + 1. rdz. a. foglalt egész ingatlan után 7 ft 60 kr., az ugyanottani 471. számú telek-ügyszökönyvben A I. 1. rdz. alatt foglalt egész ingatlan után 39 ft 20 kr. osztják értéket készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt ig.-ügym-niszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bírátpénznek a bíró ságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabónyszau előismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1890. évi december hó 30. napján.

A lévai kir. járásbírósg mint tlkvi hatóság.

Gyenes, kir. járásbíró.

501./1891. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezemel közhírré teszi, hogy a lévai tek. kir. járásbírósg 1890. évi 3821. sz. végzésével Riedl Ferencz, felperes részére Tax György és neje alperesek ellen 400 ft töke s járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehaj-tás alkalmával bíróság Lekéren lefoglalt és 474 ft 50 krea becsült szobai butorok, házi be-rendezés, ruha és ágynemű, tehén, borjú, ló, kocsis, sertés stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek 1750/891 sz. bekioldesét rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Lekéren leendő eszközzésére 1891. évi apr. hó 25-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverés a fentebb jelzett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Ez árveréshez a venni szándékozók a kitűzött időben a községi bíró házá-nál el-várattnak.

Együttal közzé tétetik, hogy mindazok, kik a lefoglalt tárgyakra tulajdon vagy el-sőbbiségi igényt tartanak, igényüket az ár-verés megkezdése előtt annyival inkább bejelentsek, — mert különben a végrehaj-tási törvény 96. §-a kapesában egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítottatni.

Kelt Léván, 1891. évi apr. hó 9.

Tonhaiser József, kir. bir. végrehajtó.

Kiadó lakás.

Piacztér 375. szám alatt, a takarékpénz-tári épület mellett, egy négy szobából álló utcza lakás folyó évi május hó 1-től kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Steiner Sándor ur Léván. (56) 3-1.

SCHLICK-féle

vasöntöde és gép-gyár részvény-társaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:

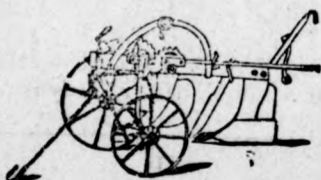
VI., külső Váci-út 1696/99.

Városi iroda és raktár:

VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitértő és szilárd szerkezetű,

gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első díjakkal szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasú ekéit és

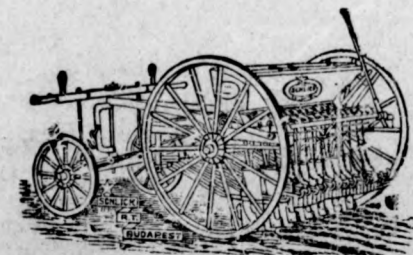
szabadalm. mélyítő-ekéit, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasú ekéit, — talajmivelő eszkö-zeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szabadalm. „HALADÁS” sorbayetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisz-tító rosták (BAKER s VIDATS rendszer) takar-mánykészítő gépek, teengeri morzsolók és daralók, szabad. Jókay-fle „Hungaria” daráló-gépek erő-hajtásra, örlőmalomok és olajmalomrendezések. Eredeti amerikai kevekötő és marokrakó arató-gépek és fukaszaló-gépek, szállítható mezeivasntak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bér-m.

24-3.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar ol-vasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatának változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t nép-szeretvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagossá tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazda-sági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorol többé idegen nyelvű lap a, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megialálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksé-gé van. Változatosan szerkesztett tárczájában, annyi regény olvas-mányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, rész-int a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásá-ról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyet-értés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 ft 80 kr., 1/4 évre 5 ft s egy évre 20 ft. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszimot a kiadóhivatal kívánatra egy hélig ingyen és bérmentve küld. (39) 52-5.

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat

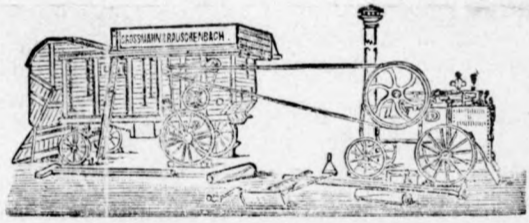
ezelőtt: GROSSMANN és RAUSCHENBACH BUDAPESTEN, KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

Lévonatu vasuti állomás. Az osztrák-magyar államvasut indóházától 10 peroz távolságban. A legkedvezőbb feltételek mellett pontosan és olcsón szállít magyar készítményű mindennemű gazdaság gépeket, mint járgányos cséplőkészleteket, gabonatorstákat s egyéb mezőgazdasági eszközöket és

gőzcséplőgépeket.

Különösen ajánlja szab. szeges rendszerű, legújabb szerkezetű s legpontosabb kiviteitű gőzcséplőgépeit.

Teljes jótállás. Leg-előnyösebb berende-zés 3 1/2, 4 és 6 ló-ereű mozgonyokhoz és mozgonyokkal. A magoknak legökéle-tesebb készleése, kitű-nő tisztítása és osz-tályozása mellett.

Szén-fűtésnél kell 200—250 300—350 kl. szén (faránylag) 14 óra alatt. Szalmafűtésnél kell 5—7 keve száma 100 kitértő kevével. Cséplési képesség 5—7000, 7—10,000 középnyagságu keve 1 nap alatt.

Verőléczes gőzcséplőgépek vasszerkezettel 6, 8, 10 lóerejű fa-, szén-, szalmafűtési mozgonyokhoz s mozgonyokkal. 8-3.

Table with 5 columns: Bécs, 1873. Erdem-érem. Budapest, 1885. Nagy díszokl. Eszék, 1889. Díszoklevél. N. Pánskán, 1887. Arany-érem. London, 1878. Díszoklevél.

CSIK JÓZSEF

esász. és kir. kizárólag szabadalm. első szerémi portland-cement- és víz-hatlan mészgyár BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáró-ságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelme saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszet melyek mindekor egyenlő jó minőségben szállíttatnak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra kész-séggel megküldetnek. 30-5

Table with 5 columns: Páris, 1867. Bronz érem. Keszmet, 1872. Ezüst érem. Ujvidek, 1875. Arany érem. Szeged, 1878. Erdem-érem. Trieszt, 1888. Arany érem.

Folyékony arany és ezüst.

A vegyészetnek egy lényeges haladását képezi az ujonan föltalált folyékony arany- ezüst, stb. színekben, melyek e szakmába eső kö-rökben osztatlan kedveltségnek örvendenek, megfelelnek mű- és dísz-czélokra, mindennemű fa-, üveg-, porcellán-, kő-, fém-, papír-, bőr-, viasztárgyak, husvéti tojás-, dió-, kép- és tükörkeretek, kosáráruk, fa- és csont-faragványok, gypsfigurák, lámpa áll-ványok és mindennemű tárgyak aranyozás- és ezüstözéshez. Egyszerű kezelés által egy ecsettel a kívánt tárgyakra lesznek festve, fény- és tisztaság kifogástalan; nem ragad, s egy egy gyenge átfes-tés által a legjobb szilárdaság és tartósság elérhető. Tekintve az egyszerű kezelési módot, mindenki maga a megsérült kép- és tükör-kereteit, faragványait és minden tárgyat kijavíthat, vagy egész ujonan ezüstözhet, vagy aranyozhat.

Egy üveg ára ecsettel 30 kr., gyáros Kern Vilmos. Raktár: Czirok J. Klain Odön, Nyitrai és Társa uraknál és Kern testvéreknél Léván. (23)

12-5.